

Roháč obecný – gigant mezi českými brouky

seriál

**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

Snem každého mladého přírodovědce je chytit a držet v ruce vzpírajícího se samce roháče obecného (*Lucanus cervus*). Nyní může roháče obecného, největšího českého brouka, nejspíše potkat na jižní Moravě. Ještě v sedmdesátých letech byl roháč běžně k zastížení i na mnoha místech Valašska.

Z dnešního pohledu se zdá neuvěřitelné, že roháči hojně poletovali na Halenkově, v Liptále či ve Vsetíně a Rožnově pod Radhoštěm. Poslední kusy byly v okrese Vsetín na dlouhou dobu viděny u Valašského Meziříčí v roce 1988.

Roháči, velcí až 9 cm, létají za teplých červnových večerů. Shromažďují se na starých listnatých stromech – hlavně na dubu a lípě či v podhorských oblastech dokonce na bucích. Často tu lízají vytékající kvasící mízu. Samci zde ale hlavně bojují mohutnými kusadly o samičky. Shozený poražený sok pak padá z velké výšky na zem.

Samičky se potom zahrabávají a kladou vajíčka do pařezů či do kořenů umírajících velikánů. Bílé larvy velké až 10 cm se vyvíjejí až 6 let a živí se ztrouchnivěným dřevem.

Roháč se nevyrovnal s úbytkem starých stromů v krajině. Zmizely staré lesy, pařeziny či selské lesy. Vykáceny byly staré mnoholeté lípy, duby, jilmy či bukyně v parcích, alejích u silnic či na hrázích řek a rybníků. Konec nastal ve chvíli, kdy si již osamělí roháči – poslední mohykáni ani nenašli za svého krátkého života partnera.

Přesto se tu a tam někde roháč ještě objeví, jako posel dob minulých. V roce 2005 byla fotografována jedna samička v zámeckém parku u zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Našla v parku i svého samečka? Ačkoli kácení starých stromů v poslední době stále zrychluje, možná tu s námi roháč ještě někde žije a čeká na svou šanci. Umožníme svým dětem potkávat tento broučí kolos znovu i na Valašsku?

RNDr. Lukáš Spitzer,
entomolog, Muzeum regionu
Valašsko, Vsetín